

Data wydania: Grudzień 2025

Nawigator 2026 prawno-podatkowy

10 kluczowych zmian, które zdefiniują bezpieczeństwo
Twojego biznesu w obliczu nowych standardów
przejrzystości.

Prawo, podatki, rachunkowość

Model „jednego partnera” to nasza
odpowiedź na potrzeby współczesnego
biznesu. Łączymy doradztwo prawne,
podatkowe i rachunkowe w spójną,
skoordynowaną obsługę.

WYŚLIJ ZAPYTANIE →

Witamy w 2026. Roku, w którym organy zobaczą więcej niż kiedykolwiek.

Szanowni Państwo,

jeśli poprzednie lata były czasem zapowiedzi, to rok 2026 będzie czasem „sprawdzam”. Okresy przejściowe się kończą. Zegar legislacyjny wybił godzinę zero dla kluczowych procesów cyfryzacji i transparentności.

W 2026 roku administracja skarbową zyskuje wgląd w Wasz biznes w czasie rzeczywistym (KSeF) oraz bezpośredni dostęp do Waszych ksiąg rachunkowych (JPK_CIT). Z drugiej strony – zmieniają się reguły gry wewnątrz firmy: pracownicy uzyskują szerszy dostęp do informacji o wynagrodzeniach w firmie i zwiększa się odpowiedzialność członków zarządu za bezpieczeństwo przed cyberatakami.

Przygotowaliśmy ten materiał, aby oddzielić szum informacyjny od konkretów. Oto 5 wyzwań podatkowych i 5 wyzwań prawnych, które wymagają Waszej uwagi tu i teraz.

Zapraszamy do lektury.

5 wyzwań podatkowych

5 wyzwań prawnych

2 konkretne checklisty

Największe wyzwanie każdej firmy – KSeF

To już fakt. KSeF staje się obligatoryjny. Od 1 lutego wszystkie podmioty muszą wiedzieć, jak odbierać faktury w KSeF, a od 1 kwietnia, jak je wystawiać.

Co się zmienia?

Co do zasady faktury rozumiane jako faktury papierowe czy pliki PDF przesłane mailowo przestaną istnieć, a dokumentowanie transakcji będzie odbywać się wyłącznie za pośrednictwem systemu państwowego. Fiskus w czasie rzeczywistym będzie kontrolować zawierane przez nas transakcje oraz prawidłowość rozliczeń podatkowych.

Gdzie jest ryzyko?

Największym ryzykiem nie są kary administracyjne, lecz brak przygotowania do funkcjonowania w nowej rzeczywistości i niska świadomość przedsiębiorców co do czekających zmian, co może doprowadzić do paraliżu prowadzonego biznesu.

Rekomendacja Eksperta:

Styczeń 2026 to czas na testy procedur na wypadek niedostępności systemu (m.in. tryb offline czy tryb awaryjny). Kluczowe jest upewnienie się, że posiadasz szczelne procedury w tym zakresie oraz skuteczny model delegowania ról i uprawnień.

Krajowy System
e-Faktur

KSeF

JPK_CIT: Fiskus wchodzi do Twoich ksiąg

To „cicha rewolucja”, o której mówi się mniej niż o KSeF, a która ma istotne skutki.

Co się zmienia?

Od 1 stycznia 2026 r. obowiązek raportowania jednolitego pliku kontrolnego będzie dotyczyć już większości podatników CIT. Czas na przygotowania do końca 2026 roku mają natomiast podatnicy, którzy nie są zobowiązani do przesyłania JPK-V7 dla celów podatku VAT.

Gdzie jest ryzyko?

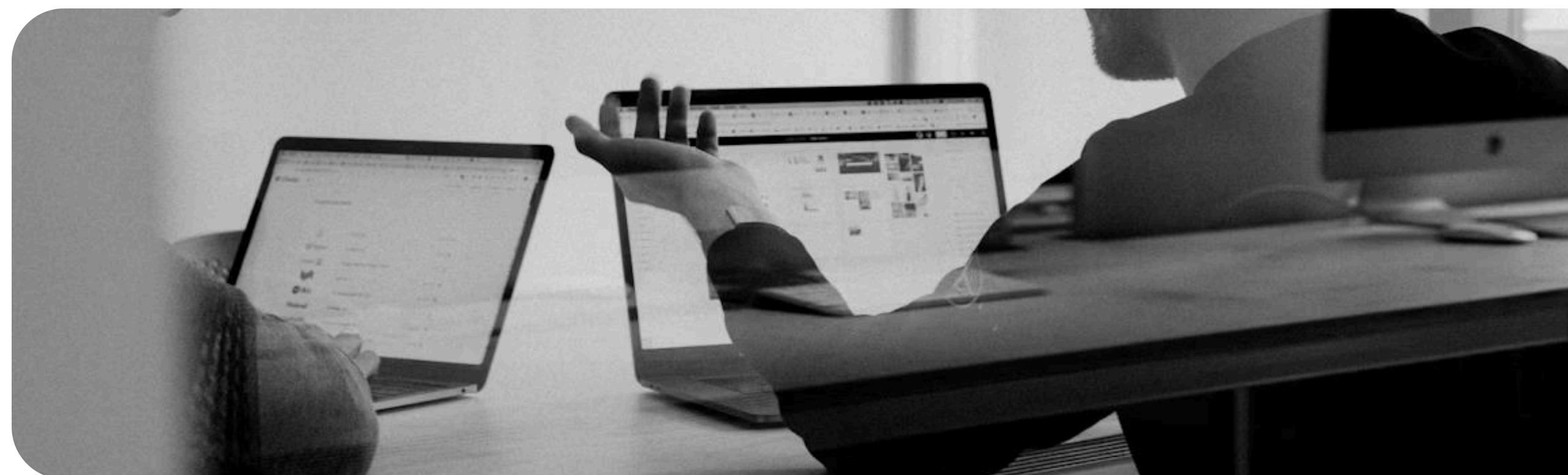
Fiskus nie będzie już prosił o wyciągi podczas kontroli. On je dostanie automatycznie. Algorytmy będą krzyżowo weryfikować: Co jest w KSeF vs Co jest zaksięgowane w JPK_CIT.

Każda rozbieżność w znacznikach kont wygeneruje automatyczne wezwanie do wyjaśnień.

Rekomendacja Eksperta:

Konieczny jest przegląd Planu Kont i mapowanie ich pod nową strukturę logiczną JPK. To zadanie dla IT i Główniej Księgowej, którego nie wolno odkładać.

Podatek od nieruchomości: Wnioski i weryfikacja po pierwszym roku nowych definicji

Od 2025 roku obowiązują nowe definicje „budynku” i „budowli”. Rok 2026 to czas weryfikacji. Bogatsi o 12 miesięcy obserwacji działań fiskusa, musimy sprawdzić, czy przyjęte przez nas podejście broni się w zderzeniu z rzeczywistą praktyką urzędów.

Co jest kluczowe?

Przez ostatni rok ukształtowała się linia interpretacyjna dla nowego katalogu obiektów (m.in. silosów, zbiorników, instalacji). Wiemy już, jak organy w praktyce stosują przepisy, które rok temu były nowością. Kluczowe jest teraz skonfrontowanie własnej klasyfikacji środków trwałych z tym wypracowanym podejściem.

Gdzie jest ryzyko?

Ryzyko leży w automatycznym powieleniu deklaracji z 2025 roku („kopiuj-wklej”). Jeśli Twoja pierwotna kwalifikacja odbiega od tego, jak przepisy zaczęły być interpretowane przez organy, brak korekty w 2026 roku niemal gwarantuje spór z fiskusem i powstanie zaległości podatkowej.

Rekomendacja Eksperta:

Audyt rozliczeń z 2025 roku w świetle praktyki orzeczniczej. Niezbędna jest ponowna weryfikacja klasyfikacji majątku przed 31 stycznia 2026 r., aby upewnić się, że przyjęte założenia są zgodne z aktualnym podejściem organów podatkowych.

Podatek minimalny: Koniec taryfy ulgowej

Podatek ten wszedł w życie wcześniej, ale rok 2026 to moment, gdy dla wielu firm kończą się zwolnienia (np. te dla nowych firm czy spółek w restrukturyzacji).

Co się zmienia?

Jeśli Twoja spółka ponosi stratę podatkową lub ma rentowność (udział dochodu w przychodach) poniżej 2% – wpadasz w reżim podatku minimalnego (10% podstawy opodatkowania).

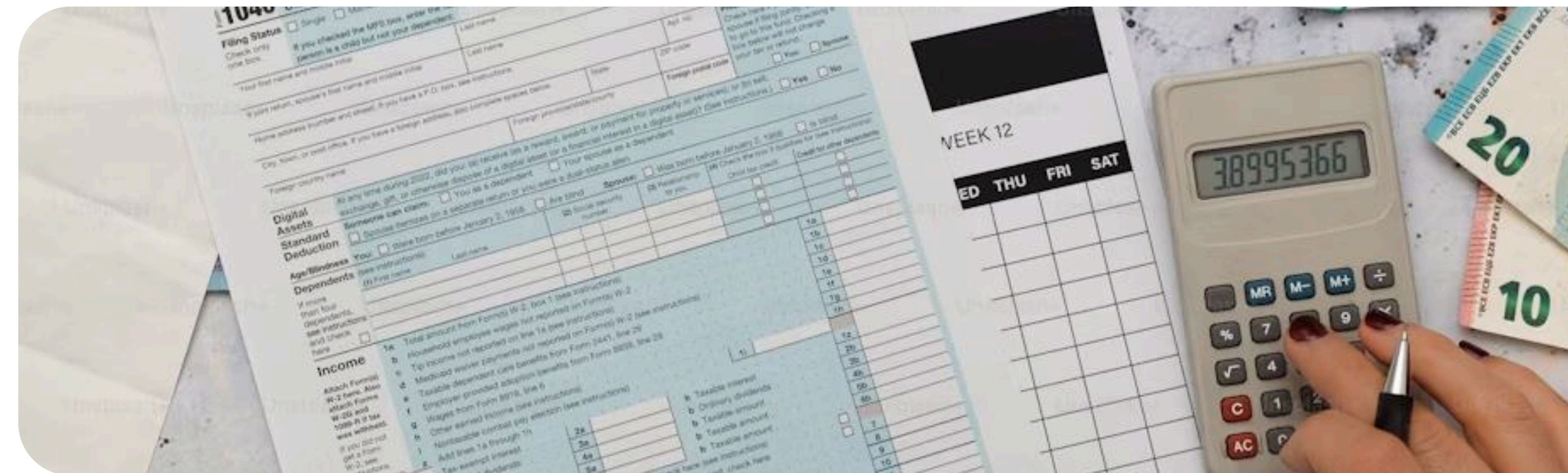
Gdzie jest ryzyko?

Firmy często orientują się o konieczności zapłaty tego podatku dopiero przy rocznym rozliczeniu CIT. W 2026 roku, przy pełnej transparentności danych (JPK), ukrycie niskiej rentowności jest niemożliwe.

Rekomendacja Eksperta:

Monitoring wyniku podatkowego w ujęciu kwartalnym. Weryfikacja, czy przysługują Ci wyłączenia z art. 24ca ust. 14 ustawy o CIT.

CBAM: Faza finansowa (Płacisz za emisję)

Importerzy tzw. towarów wrażliwych (żeliwo, stal, aluminium, cement, nawozy, wodór, energia) zostaną objęci od 2026 roku nowymi obowiązkami. Kończy się okres przejściowy obowiązywania mechanizmu CBAM.

Co się zmienia?

Od 2026 roku niektórzy importerzy będą mieli obowiązek rejestrować się w systemie CBAM i nabywać specjalne certyfikaty, odpowiadające śladowi węglowemu importowanych produktów.

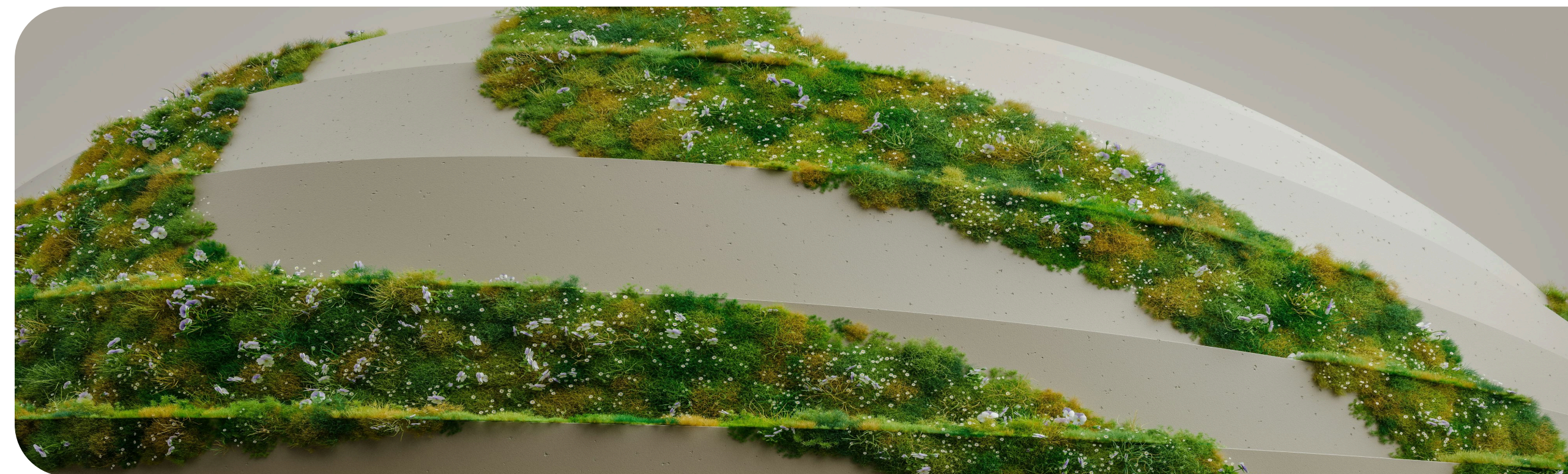
Gdzie jest ryzyko?

Rewizja umów z dostawcami spoza UE. W umowach z kontrahentami zadбай o to, aby informowali Cię o emisyjności towarów.

Rekomendacja Eksperta:

Rewizja umów z dostawcami spoza UE. Dostarczenie raportu o emisji musi być warunkiem płatności za towar.

CZĘŚĆ II: PRAWO

Nowe obowiązki HR, Zarządu i IT

Jawność wynagrodzeń: Rewolucja czerwcową

Do czerwca 2026 r. Polska musi wdrożyć dyrektywę o transparentności wynagrodzeń (Pay Transparency).

Co się zmienia?

Koniec z tajemnicą wynagrodzeń. Kandydaci będą musieli znać widełki płacowe przed rozmową rekrutacyjną. Co ważniejsze – obecni pracownicy zyskają prawo do wystąpienia o informację na temat średnich zarobków osób wykonujących taką samą pracę (z podziałem na płeć).

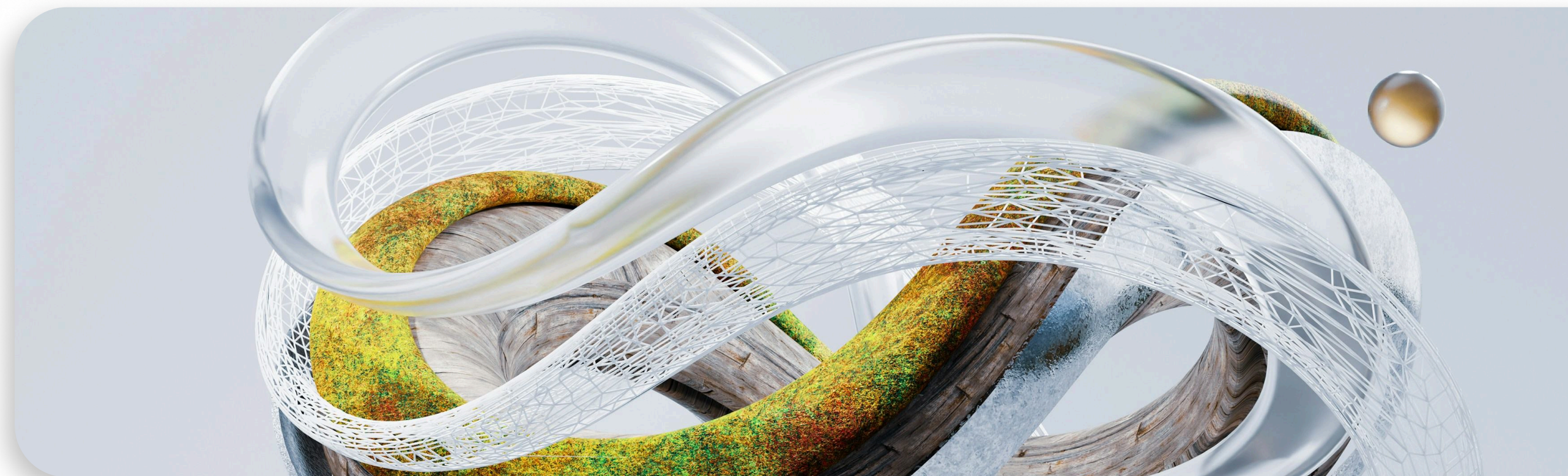
Gdzie jest ryzyko?

Ryzyko pozwów o dyskryminację płacową i odszkodowania. Jeśli w Twojej firmie „Jan zarabia 20% więcej od Zofii” na tym samym stanowisku i nie wynika to z udokumentowanych kompetencji lub stażu – przegrasz w sądzie, a ciężar dowodu spoczywa na pracodawcy.

Rekomendacja Eksperta:

Nie czekaj na czerwiec. Przeprowadź „próbny audyt luki płacowej” już w Q1 2026. Jeśli wyjdą nierówności – masz czas na ich wyrównanie lub stworzenie nowych opisów stanowisk (gradacji), które prawnie uzasadnią te różnice, zanim przepisy wejdą w życie.

Cyberbezpieczeństwo: Osobista odpowiedzialność Zarządu

Ustawa o Krajowym Systemie Cyberbezpieczeństwa (KSC) wdrażająca dyrektywę NIS2 w 2026 roku wchodzi w życie.

Co się zmienia?

Nowe przepisy obejmują tysiące firm średniej wielkości (sektory: żywność, chemia, transport, odpady, produkcja, dostawcy usług cyfrowych). Kluczowa zmiana dotyczy odpowiedzialności: Zarząd nie może już delegować odpowiedzialności na dział IT.

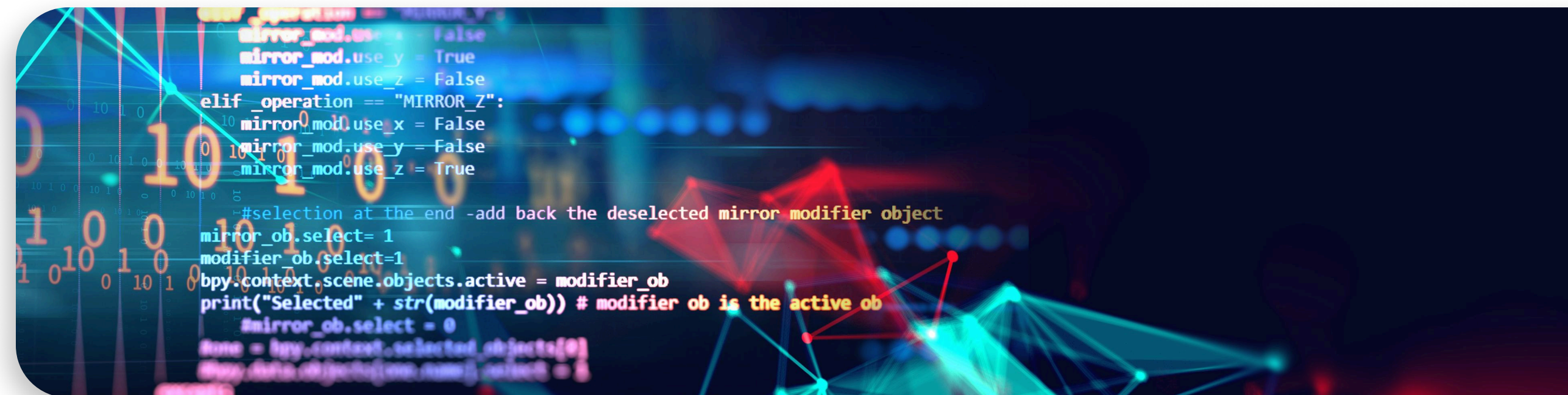
Gdzie jest ryzyko?

Przede wszystkim w wysokich karach (w mln euro lub % od obrotu) za niezrealizowanie obowiązków i brak odpowiednich środków bezpieczeństwa, oceny ryzyka czy procedur w zakresie reagowania na incydenty.

Rekomendacja Eksperta:

Należy przyjąć formalną „Politykę Bezpieczeństwa Informacji” uchwałą Zarządu i regularnie (kwartalnie) omawiać raporty z audytów IT, aby mieć „podkładkę” dochowania należytej staranności.

AI Act: Czy Twój dział HR i sprzedaż są legalne?

Rok 2026 to koniec okresów przejściowych dla systemów AI tzw. „wysokiego ryzyka”.

Co się zmienia?

Systemy wykorzystywane do: rekrutacji (selekcja CV), oceny pracowników (przydzielanie zadań, ocena efektywności) oraz oceny wiarygodności klientów (scoring kredytowy) wpadają w rygorystyczne regulacje.

Gdzie jest ryzyko?

Korzystanie z oprogramowania, które nie posiada odpowiedniej certyfikacji CE i dokumentacji technicznej zgodnej z AI Act, grozi karami do 35 mln euro (lub 7% obrotu). Ryzykujesz też, że algorytm „nauczy się” dyskryminować kandydatów, za co odpowie firma.

Rekomendacja Eksperta:

Stwórz wewnętrzny „Rejestr Systemów AI”. Wymuś na dostawcach oprogramowania (HR, CRM) aneksowanie umów – dodaj klauzule gwarancyjne, w których dostawca zapewnia o zgodności z AI Act i przejmuje odpowiedzialność za ewentualne kary nałożone na Twoją firmę.

ESG w łańcuchu dostaw (Dyrektywa CSRD)

Choć dyrektywa bezpośrednio dotyczy największych, w 2026 r. jej skutki uderzają w sektor MŚP.

Co się zmienia?

Duże korporacje muszą audytować swój łańcuch dostaw. Nie mogą współpracować z podmiotami, które naruszają lub niszczą środowisko.

Gdzie jest ryzyko?

Ryzyko utraty kontraktów. Twój kluczowy klient (duży koncern) wyśle Ci w 2026 r. szczegółową ankietę ESG.

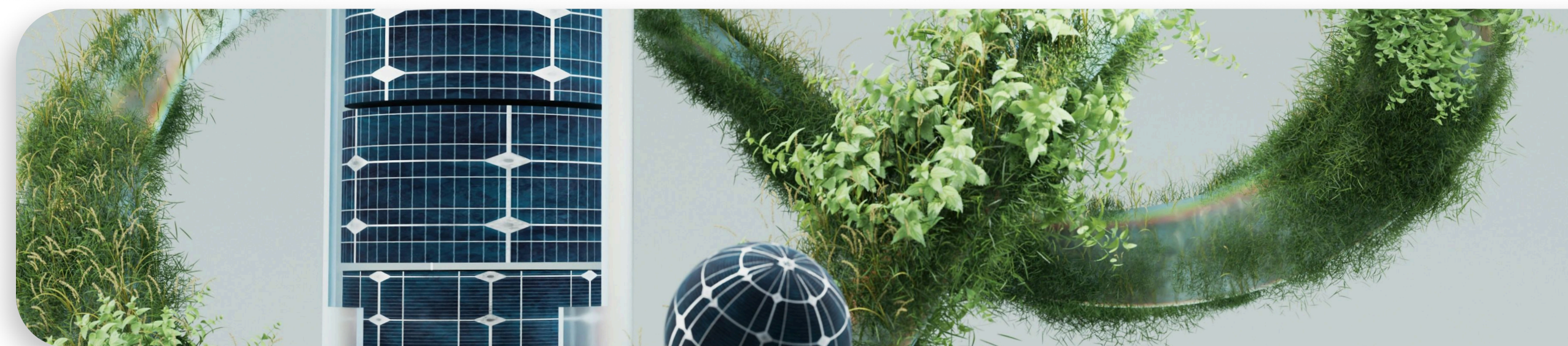
Brak odpowiedzi lub niesatysfakcjonujący wynik audytu oznacza „wypadnięcie” z listy kwalifikowanych dostawców – często z dnia na dzień.

Rekomendacja Eksperta:

Działaj wyprzedzająco. Przygotuj „Compliance Pack” dla kontrahentów: zbiór certyfikatów, politykę środowiskową i kodeks etyczny firmy.

Zamiast gorączkowo wypełniać ankietę, wysyłasz gotowy pakiet, co buduje Twój wizerunek profesjonalnego i bezpiecznego partnera.

Sygnaliści: System, który musi działać, a nie tylko „być”

W 2026 roku ustawa o ochronie sygnalistów funkcjonuje już w pełni, a „okres ochronny” na wdrożenia minął.

Co się zmienia?

Firma musi posiadać bezpieczny, anonimowy kanał zgłoszeń naruszeń prawa. Pracownik (sygnalista) jest chroniony przed zwolnieniem i działaniami odwetowymi.

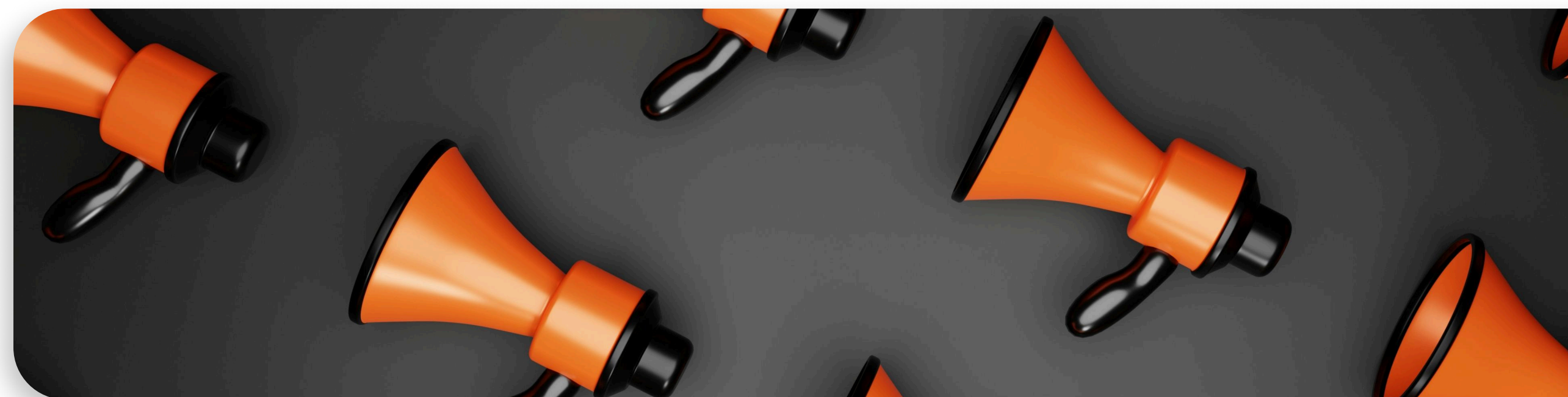
Gdzie jest ryzyko?

Jeśli Twój kanał wewnętrzny jest fikcją (np. mail, do którego dostęp ma prezes), pracownik ma prawo zgłosić naruszenie od razu do organów publicznych (RPO, UOKiK, PIP) z pominięciem firmy. To oznacza kontrolę zewnętrzną zamiast cichego rozwiązywania problemu wewnątrz.

Rekomendacja Eksperta:

Zleć zewnętrzny audyt procedury zgłoszeń. Przeprowadź kampanię informacyjną dla pracowników, że zgłaszanie nieprawidłowości jest bezpieczne. Paradoksalnie – brak jakichkolwiek zgłoszeń w systemie przez cały rok powinien być sygnałem alarmowym dla Zarządu, że system nie budzi zaufania.

Przejdź przez poniższe punkty ze swoim Dyrektorem Finansowym oraz Szefem HR. Zaznacz TAK tylko wtedy, gdy masz 100% pewności, że proces jest wdrożony i przetestowany.

 CZĘŚĆ PRAWNA (Zarząd & HR)

- ☐ **Płace (Pay Transparency):** Posiadamy zaktualizowaną siatkę płac i opisy stanowisk, które uzasadniają obecne różnice w wynagrodzeniach (gotowość na audyt luki płacowej).
- ☐ **Cyberbezpieczeństwo (NIS2):** Zarząd przyjął uchwałą „Politykę Bezpieczeństwa Informacji” i odbywa regularne spotkania dot. cyberzagrożeń.
- ☐ **Sztuczna Inteligencja (AI Act):** Posiadamy inwentaryzację systemów AI w firmie, a umowy z dostawcami oprogramowania (HR/CRM) zawierają klauzule gwarancji zgodności z AI Act.
- ☐ **Kontrakty (ESG):** Mamy przygotowany „Pakiet Compliance” dla naszych kluczowych klientów (oświadczenia środowiskowe i etyczne), aby nie stracić kontraktów w łańcuchu dostaw.
- ☐ **Sygnaliści:** Nasz wewnętrzny kanał zgłoszeń został przetestowany, a pracownicy wiedzą, jak z niego korzystać (zminimalizowanie ryzyka zgłoszeń zewnętrznych).

Przejdź przez poniższe punkty ze swoim Dyrektorem Finansowym oraz Szefem HR. Zaznacz TAK tylko wtedy, gdy masz 100% pewności, że proces jest wdrożony i przetestowany.

 CZĘŚĆ PODATKOWA (Finanse & Księgowość)

- ☐ **KSeF (Płynność):** Mamy pisemną procedurę postępowania na wypadek awarii systemu MF (tryb offline) i ustaliliśmy z kluczowymi kontrahentami zasady przesyłania faktur w okresie przejściowym.
- ☐ **JPK_CIT:** Nasz Plan Kont został zweryfikowany i zmapowany pod kątem nowych znaczników wymaganych przez struktury JPK_KR_PD (księgi rachunkowe).
- ☐ **Nieruchomości:** Zweryfikowaliśmy kwalifikację budowli (silosy, wiaty, instalacje) przyjętą w 2025 roku pod kątem aktualnej linii interpretacyjnej fiskusa, aby wyeliminować ryzyka przed złożeniem deklaracji na 2026 r.
- ☐ **Podatek Minimalny:** Monitorujemy na bieżąco wskaźnik rentowności (udział dochodów w przychodach), aby uniknąć niespodziewanej dopłaty 10% podatku.
- ☐ **Ceny Transferowe:** Posiadamy politykę cen transferowych oraz aktualne analizy porównawcze transakcji, które uzasadniają poziom wynagrodzenia jako rynkowy

Nie zostawiamy pytań bez odpowiedzi.

Lektura tego ebooka mogła wywołać w Tobie poczucie, że nadchodzi gruntowna przebudowa prawa. I masz rację, ale tam, gdzie inni widzą zagrożenia, my widzimy przestrzeń do uporządkowania Twojego biznesu.

> Nie musisz wdrażać wszystkich zmian naraz. Zacznij od rozmowy.

Umów się na niezobowiązującą kawę (online lub stacjonarnie)

Opowiedz nam o swoim biznesie, a my powiemy Ci, które z opisanych zmian uderzą w niego najmocniej i jak się przygotować.

STANIEK & PARTNERS
PRAWO | PODATKI | RACHUNKOWOŚĆ

Email

kancelaria@staniekandpartners.com

WWW

<https://staniekandpartners.pl/>

Telefon

[+48 534 535 508](tel:+48534535508)

4,25 mln zł

tyle wyniosły oszczędności dzięki wdrożeniu ulgi B+R w ponad 20 firmach.

30 mln zł

tyle zaoszczędziliśmy naszym klientom na podatkach i składkach ZUS.

4

Wrocław, Kraków, Warszawa, Gdańsk. Nasze biura.

300

tyle klientów jest pod naszą stałą opieką.

Umów bezpłatną konsultację

W 30 minut wspólnie ocenimy sytuację Twojej firmy w obszarze prawa lub podatków i wskażemy możliwe kierunki działania.

WYŚLIJ WIADOMOŚĆ